

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทยในมิติปัญหาทางการคลัง*

บรรเจิด สิงคะเนติ**

ดารุณี พุ่มแก้ว***

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระหว่างปี พ.ศ. 2559-2560 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 2 แหล่งคือ 1) การสัมภาษณ์ โดยแบ่งผู้ให้สัมภาษณ์ออกเป็น 4 กลุ่มคือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักการเมืองท้องถิ่น และผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาหลักของการคลังท้องถิ่นคือ 1) ปัญหาด้านโครงสร้างรายได้โดยสัดส่วนของรายได้จากแต่ละแหล่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่สามารถสะท้อนถึงการพึ่งพาตนเองและความเป็นอิสระทางการคลัง 2) ปัญหาด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคลังท้องถิ่นหลายฉบับที่ยังล้าสมัย และยังไม่มีความชัดเจนในการกำหนดแหล่งรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปัญหาด้านกฎระเบียบและวิธีการปฏิบัติในการหารายได้แหล่งใหม่ ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3) การขาดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาทางการคลัง เช่น การบริหารจัดการ บุคลากร หรือปัญหาจากตัวประชาชนผู้เสียภาษี 4) ปัญหาการจัดสรรงบประมาณโดยเฉพาะเงินอุดหนุนที่วิธีการจัดสรรยังคงขาดหลักเกณฑ์ที่เพียงพอเพื่อนำไปสู่ความเสมอภาคทางการคลัง รวมทั้งความล่าช้าในการจัดสรร การไม่สามารถคาดการณ์จำนวนเงินอุดหนุนที่แน่นอนได้ รวมทั้งการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจที่มีการเมืองเข้าแทรกแซง 5) ปัญหาด้านการจัดทำงบประมาณ การขาดการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการงบประมาณที่เข้มข้นในเชิงเนื้อหาและวิธีการที่หลากหลาย รวมทั้งปัญหาการตรวจสอบทางการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำสำคัญ: การคลังท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยโครงการ “ความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่จะส่งผลกระทบต่อการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในทศวรรษหน้า” ทุนวิจัยเมธีวิจัยอาวุโส จากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ผ่านศูนย์บริการวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประจำปี 2559-2561

** คณบดีศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

*** คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

อีเมล: pk_darunee@hotmail.com

Problems of Local Public Finance in Thailand

Banjerd Singkaneti*

Darunee Pumkaew**

Abstract

This study aims to explore the local public finance problems in Thailand. Data were collected from four groups: government officials, experts, local politicians, and local government officials. In addition, data from local budget allocation documents were also analyzed. Results indicate that local administrative organizations face five main problems. The first problem is the structure of local revenue as the proportion of revenue from each source does not reflect local fiscal self-reliance and fiscal autonomy. Second, many laws on local fiscal issues are still outdated and there is no clear legislation regarding revenue source for local administrative organizations. In addition, there are problems with regulations and methods for generating new revenue sources. Third, there are problems resulting from the local administrative organizations' inability to develop their fiscal system, such as problems with the management system, local staff, and taxpayers. Fourth, there is the problem of budget allocation, especially with regard to the system of intergovernmental grant allocation which does not have mechanisms to ensure fiscal equality. Furthermore, the allocation is often delayed, unpredictable and, for specific grants, susceptible to political intervention. The last problem is budget setting as there is a lack of content-rich public participation in local budgeting process and little diversity in the participation method, as well as shortcomings in the budget auditing process of local administrative organizations.

Keywords: Local public finance, local administrative organization

---

* Graduate School of Law, National Institute of Development Administration (NIDA).

** Faculty of Political Science, Ubon Ratchathani University.

E-mail: pk_darunee@hotmail.com

การปฏิรูปการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายการเมืองและฝ่ายบริหาร*

อโณทัย วัฒนาพร**

พินิสดา วงศ์อนันต์***

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้ ผู้เขียนได้นำส่วนหนึ่งมาจากการงานวิจัยเรื่อง การปฏิรูปการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายการเมืองและฝ่ายบริหาร อันเป็นงานที่ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากสถาบันพระปกเกล้า (2559) โดยบทความนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้คือ 1. เพื่อศึกษาปัญหาอันเกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายการเมืองกับข้าราชการประจำในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลเมืองขนาดเล็ก (เทศบาลตำบลที่ยกฐานะเป็นเทศบาลเมือง) เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล 2. เพื่อแสวงหาแนวทางปฏิรูปสภาพปัญหาที่ค้นพบในข้อแรก สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ได้อาศัยวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ อันประกอบไปด้วย 1. การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร 2. การเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยอาศัยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) กลุ่มเป้าหมาย (focus group) จากประชากร 5 กลุ่ม ประกอบด้วย องค์กรตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้าราชการประจำ นักการเมืองท้องถิ่น และผู้ประกอบการ ผลการศึกษาพบว่า ภายใต้บริบทระบอบประชาธิปไตยและการเลือกตั้งแบบไทย ภูมิหลังทางสังคมและเศรษฐกิจของนักการเมือง ย่อมมีผลต่อแรงจูงใจและพฤติกรรมทางการเมืองและการบริหาร กล่าวเฉพาะพฤติกรรมกรรมการบริหารของนักการเมือง แรงจูงใจในการเข้าสู่เวทีการเมือง มีผลต่อพฤติกรรมของนักการเมืองในช่วงเวลาดำรงตำแหน่งการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งปรากฏในรูปแบบการบริหารโดยยึดโยงอยู่กับระบบอุปถัมภ์และความโน้มเอียงในการฉ้อราษฎร์บังหลวง พฤติกรรมทั้งสองด้านนี้ย่อมก่อผลกระทบต่อข้าราชการและองค์กรข้าราชการส่วนท้องถิ่น ท้ายที่สุดยังส่งผลกระทบต่อระบบธรรมาภิบาล ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

คำสำคัญ: นักการเมือง ระบบราชการ คอร์รัปชัน การกำกับดูแล ระบบคุณธรรมและระบบอุปถัมภ์

* บทความชิ้นนี้ ผู้เขียนสรุปความมาจากรายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ซึ่งผู้สนใจสามารถอ่านเพิ่มเติมจากโครงการวิจัย “การปฏิรูปการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายการเมืองและฝ่ายบริหาร” สนับสนุนโดย สถาบันพระปกเกล้า (2559) และได้นำเสนอในการประชุมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 5 จัดโดยสมาคมรัฐประศาสนศาสตร์แห่งประเทศไทย

** คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

*** คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อีเมล: pinsuda_w@hotmail.com

Reformation in Local Administration: A Study of the Relationship between Politics and Administration

Anothai Wattanaporn*

Pinsuda Wonganan**

Abstract

This article is part of a larger study on reformation in local administration and the relationship between politics (politicians) and administration (bureaucrats), funded by King Prajadhipok's Institute (2016). The objectives of the study were: 1) to study problems regarding the relationship between politics (politicians) and administration (bureaucrats) in local administrative organizations of small-sized municipalities (tambon, or sub-district, municipalities promoted to be muang, or town, municipalities), district-level municipalities, and sub-district administrative organizations, and 2) to explore strategies for the reformation of problematic conditions identified in the first objective. For this qualitative study, data were collected using two methods. First, information in documents was collected and analyzed. Second, field data were collected through in-depth interviews. Focus group participants were selected from five groups, namely, employees and managers of the National Counter Corruption Commission (NCCC), local government officials, local politicians and contractors. The results of the study indicated that within the context of a democratic regime and Thai elections, the social and economic background of politicians may have an impact on political and administrative motivation and behavior. With regard to administrative behaviors of politicians, motivations for entering politics may affect their behavior throughout the duration of their position in local administrative organizations and are manifested in the patronage system and corruption. Both behaviors certainly have an impact on government officials and officials in local government organizations. Eventually, they will also affect the good governance system, performance and efficiency of local administrative organizations.

Keywords: Politicians, bureaucrats, corruption, governance, merit system and patronage system

---

* Faculty of Political Science and Public Administration, Chiang Mai University.

** Faculty of Political Science and Public Administration, Chiang Mai University.

E-mail: pinsuda_w@hotmail.com

บทเรียนจากการควมรรมรัฐบาลท้องถิ่นในต่างประเทศ*

กฤษวรรธน์ โล่ห์วัชรินทร์**

บทคัดย่อ

การควมรรมรัฐบาลท้องถิ่น หมายถึง การยุบหน่วยการปกครองท้องถิ่นอย่างน้อยสองหน่วยเข้าด้วยกันเป็นหน่วยเดียว เพื่อจัดทำและส่งมอบบริการสาธารณะให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น และเป็นกลไกหลักประการหนึ่งที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกนำไปใช้ด้วยความมุ่งหมายว่าจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบริการสาธารณะของรัฐบาลท้องถิ่น เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดทำบริการสาธารณะในระดับท้องถิ่น รัฐบาลไทยมีความพยายามที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควมรรมกันมาโดยตลอด แต่ก็ขาดการศึกษาผลกระทบของการควมรรมอย่างเป็นระบบ บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อถอดบทเรียนเรื่องผลกระทบการควมรรมรัฐบาลท้องถิ่นจากประสบการณ์ของประเทศที่เป็นรัฐเดี่ยวและรัฐรวม อันได้แก่ แคนาดา ญี่ปุ่น ฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และไอร์แลนด์ ประสบการณ์ของประเทศชี้ให้เห็นว่า ความสำเร็จของการควมรรมรัฐบาลท้องถิ่นขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละชุมชนท้องถิ่นและแต่ละประเทศ และส่วนใหญ่การควมรรมไม่ได้นำไปสู่ผลลัพธ์ที่คาดการณ์ไว้ แม้ว่าในบางกรณีการควมรรมจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดทำบริการสาธารณะ แต่ก็เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย ในหลายกรณี การควมรรมก่อให้เกิดต้นทุนเพิ่มมากขึ้นอันเนื่องมาจากการเพิ่มรูปแบบบริการสาธารณะ ทำให้ชุมชนท้องถิ่นสูญเสียอัตลักษณ์ของตน และลดทอนความเป็นตัวแทนทางการเมืองลง

คำสำคัญ: การควมรรม รัฐบาลท้องถิ่น ประสิทธิภาพการจัดทำบริการสาธารณะ

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัยเรื่อง “การรวมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทย: กรณีศึกษา เทศบาลเมืองวังน้ำเย็น อำเภอน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนประจำปีงบประมาณ 2560 จากกลุ่มวิจัยการบริหารกิจการท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น และกลุ่มวิจัยการบริหารกิจการท้องถิ่น

อีเมล: grichawat@kku.ac.th

Local Government Consolidation: Lessons from Selected Countries*

Grichawat Lowatcharin**

Abstract

Local government consolidation refers to combining two or more local self-governing units into a single unit to provide public services in the locality. Consolidation is a common policy instrument of local government reform used by countries around the world with the objective of improving efficiency in the provision of public services. The government of Thailand has long considered merging local administrative organizations but lacks systematic data on the potential impacts of such actions. This article aims to draw lessons from the consolidation experiences of both federal and unitary states—namely Australia, Canada, France, Ireland, Japan and the United States. The study found that the success of consolidation is highly context-dependent and that consolidation does not lead to expected outcomes; the benefits of consolidation are often exaggerated. In some cases, consolidation did improve service provision efficiency but only to a relatively small degree. In other cases, consolidation led to increases in costs due to the introduction of new public services, loss of local identity, and reduced political representation.

Keywords: Consolidation, local government, service delivery efficiency

---

* This article is based on findings from a study financially supported by the Research Group on Local Affairs Administration, Khon Kaen University.

** College of Local Administration; Researcher, Group on Local Affairs Administration, Khon Kaen University.

E-mail: grichawat@kku.ac.th

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระบบการคมนาคมขนส่งทางรางของไทย*

สกล บุญสิน**

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระบบการคมนาคมขนส่งทางรางของไทย 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระบบการคมนาคมขนส่งทางรางของไทย 3) ศึกษาว่า ปัจจัยใดมีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มากที่สุด รองลงมา จนถึงไม่มีความสัมพันธ์เลย และ 4) เพื่อทดสอบตัวแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วิธีการศึกษาใช้การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรในการศึกษา จำนวน 3,863 คน สุ่มตัวอย่างโดยอาศัยความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 390 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้การวิเคราะห์จากค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่าย การวิเคราะห์ถดถอยพหุ และใช้การทดสอบตัวแบบสมการโครงสร้างโดยใช้โปรแกรม AMOS ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือการสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี ความสลับซับซ้อนของโลกในปัจจุบัน การเรียนรู้ตลอดชีวิต รูปแบบการเรียนรู้ และแรงจูงใจในการเรียนรู้ ส่วนตัวแปรที่ใช้เป็นตัวพยากรณ์ในการอธิบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์มี 4 ตัวแปรที่มีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ เมื่อวัดจากค่า b ซึ่งพยากรณ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และมีผลในทางบวกกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ รูปแบบการเรียนรู้ การสนับสนุนของผู้บังคับบัญชา การเรียนรู้ตลอดชีวิต และแรงจูงใจในการเรียนรู้ ตามลำดับ ส่วนการขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ ความก้าวหน้าของเทคโนโลยี และความสลับซับซ้อนของโลกในปัจจุบัน ไม่สัมพันธ์และไม่ช่วยในการอธิบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์/ตัวแปรอิสระทั้งหมดอธิบายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ร้อยละ 63.4 ($R^2 = .634$) ส่วนการทดสอบตัวแบบการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์พบว่าตัวแบบมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คำสำคัญ: การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การขนส่งทางราง

* งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

** คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

อีเมล: ajamsakon@hotmail.com

Human Resource Development in the Thai Rapid Transit System*

Sakon Bunsin**

Abstract

The objectives of the study were: 1) to study the human resource development process in the Thai Rapid Transit system; 2) to identify factors that affect human resource development in the Thai Rapid Transit system; 3) to determine which factors affect the human resource development the most, which have less of an effect, and which have no relationship; and 4) to test a causal model of human resource development and analyze the direct and indirect influences on human resource development. A quantitative research approach was employed and a sample size calculated from the total of 3,863 BTS, MRT and Airport Link employees using simple random sampling, yielding a sample of 390 persons. The results indicated that four factors could be used to predict human resource development at a significance level of $p \leq .05$. The factors which positively affect the process, from the most significant to the least significant, are: learning style, top management support, lifetime learning, and motivation to learn. Shortage of skilled workers, technological advances, and modern day life-style complexity did not show significant correlation with human resource development and could not be used to explain the process. The empirical data were shown to be consistent with the hypothesized causal model of human resource development.

Keywords: Human resource development, rapid transit

---

* This research was funded with a research grant from the Faculty of Political Science and Public Administration, Chiang Mai University.

** Faculty of Political Science and Public Administration, Chiang Mai University.

E-mail: ajamsakon@hotmail.com

การพยากรณ์ความพึงพอใจของพนักงานต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานในองค์การที่ประกอบธุรกิจประกันชีวิต

มานพ ชูนิล*

บทคัดย่อ

การศึกษาระยะที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพยากรณ์ความพึงพอใจของพนักงานต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยการรับรู้ความยุติธรรมขององค์การ การรับรู้จุดประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างคือ พนักงาน จำนวน 469 คน ผลการวิจัยพบว่า ตัวแปรอิสระ 3 ตัวแปรดังกล่าว สามารถพยากรณ์ความพึงพอใจของพนักงานต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานได้ร้อยละ 46.96

การศึกษาระยะที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความหมาย สิ่ง que แสดงถึงความยุติธรรมขององค์การและแนวทางการที่จะทำให้องค์การแสดงถึงความยุติธรรมต่อพนักงานในความคิดเห็นของพนักงานและหัวหน้างาน ผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) จำนวน 26 คน ผลการวิจัยพบว่า ความยุติธรรม หมายถึง ความเสมอภาค การปฏิบัติตามระเบียบ มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน ยอมรับได้และมีมาตรฐานเดียวกัน และสิ่งที่แสดงถึงความยุติธรรมขององค์การ ด้านการแบ่งปัน ด้านกระบวนการ และด้านปฏิสัมพันธ์ มีด้านละ 5 ประการตามลำดับ และแนวทางที่ทำให้องค์การแสดงถึงความยุติธรรมขององค์การต่อพนักงาน มีแนวทางด้านละ 2, 9 และ 7 แนวทางตามลำดับ

การศึกษาระยะที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของพนักงานต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานก่อนและหลังเข้าอบรมหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มการรับรู้ความยุติธรรมขององค์การของพนักงาน และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของพนักงานระหว่างพนักงานในกลุ่มทดลองและพนักงานในกลุ่มควบคุมต่อการประเมินผลการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างคือ พนักงานในกลุ่มทดลอง 13 คน และกลุ่มควบคุม 13 คน พบว่ากลุ่มทดลองมีความพึงพอใจต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานก่อนและหลังการฝึกอบรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และความพึงพอใจของพนักงานต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: ความพึงพอใจของพนักงานต่อการประเมินผลการปฏิบัติงาน การรับรู้ความยุติธรรมขององค์การ การรับรู้จุดประสงค์ของการประเมินผลการปฏิบัติงาน และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงาน

* ภาควิชามนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตรประยุกต์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า พระนครเหนือ

อีเมล: manop.chunin17@gmail.com

Predicting Employee Satisfaction with Performance Appraisal in Life Insurance Companies

Manop Chunin*

Abstract

This article seeks to identify factors affecting employee satisfaction with performance appraisal in life insurance companies through a mixed-methods study conducted in three phases. The objective of the first phase was to use employee perception of organizational justice and purpose of performance appraisal and employee participation in the performance appraisal process to predict satisfaction. A survey, conducted on a sample of 469 employees in life insurance companies, found that these three independent variables accounted for 46.96 percent of variance in satisfaction with performance appraisal.

The second phase consisted of in-depth interviews with 26 key informants. The objective of this phase was to study employee and supervisor opinions about the meaning of indicators that express organizational justice and methods through which the organization can be just towards employees. The study found that justice meant equity, following regulations, clear and acceptable rules, and using the same standards for everyone. Distributive, procedural and interactional justice each comprised five indicators. Organizational justice was represented in three different ways, comprising two, nine and seven indicators, respectively.

The third phase utilized an experimental design with two main objectives. The first objective was to compare employee satisfaction with performance appraisal before and after participating in a training course designed to increase awareness of organization justice. The second objective was to compare satisfaction between a control group and an experimental group, each group consisting of 13 employees. The findings indicated that for the experimental group, the difference in satisfaction with performance appraisal before and after the training was statistically significant at $p \leq 0.01$. Furthermore, after the experiment, results showed a significant difference in satisfaction level between the experimental and control groups at $p \leq 0.01$.

Keywords: Satisfaction, performance appraisal, organizational justice, employee, perception

---

* Department of Humanities, Faculty of Applied Arts, King Mongkut's University of Technology, North Bangkok.
E-mail: manop.chunin17@gmail.com

เครือข่ายการบริหารงานภาครัฐสำหรับการจัดการของเสียอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกของไทย

สุธัญวัฒน์ เวชวงศ์วาน*

อุทัย เลหาวิเชียร**

บทคัดย่อ

มีการศึกษามากมายที่บ่งบอกถึงอรรถประโยชน์จากเครือข่ายการบริหารงานภาครัฐ แต่ทว่ายังมี การศึกษาเชิงประจักษ์จำนวนน้อยที่ให้ความสำคัญต่อการศึกษความสัมพันธ์ในลักษณะองค์รวมที่ครอบคลุม ทั้งเครือข่าย (network-level interactions or whole network) การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของเครือข่ายการบริหารงานภาครัฐ ทั้งในระดับเครือข่าย องค์กร และชุมชน รวมถึง วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของเครือข่าย โดยศึกษาจากตัวอย่างเครือข่ายการบริหารงานภาครัฐ สำหรับการจัดการของเสียอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก 7 จังหวัด การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถาม กับกลุ่มตัวอย่าง ครอบคลุมตัวแทนจากองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม จำนวน 901 หน่วยงาน

ผลการวิจัยพบว่า เครือข่ายการบริหารงานภาครัฐสำหรับการจัดการของเสียอุตสาหกรรมภาคตะวันออก มีประสิทธิผลอยู่ในระดับน้อย ทั้งในระดับเครือข่าย องค์กร และชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการจัดการ ความขัดแย้งภายใน และความรับผิดชอบและพร้อมให้ตรวจสอบ นอกจากนี้ ยังพบว่า ประสิทธิภาพในแต่ละระดับมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างกัน ทั้งนี้ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของเครือข่าย การจัดการ เครือข่าย โครงสร้างและคุณลักษณะของเครือข่าย รวมถึงศักยภาพและความพร้อมของเครือข่ายมีอิทธิพล ต่อประสิทธิผลของเครือข่ายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลงานวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ประมวล ข้อเสนอแนะสำหรับองค์ความรู้เชิงวิชาการ การออกแบบนโยบาย แนวทางปฏิบัติของผู้บริหารเครือข่าย และการวิจัยในอนาคต ในเนื้อหาตอนท้ายของบทความ

คำสำคัญ: เครือข่าย เครือข่ายการบริหารงานภาครัฐ การจัดการของเสียอุตสาหกรรม

* โครงการปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

อีเมล: suthanyawat@gmail.com

** โครงการปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Public Administration Networks for Industrial Waste Management in Eastern Thailand

Suthanyawat Veachvongvan*

Uthai Laohavichien**

Abstract

There are many studies that point out the utility of public administration networks. However, there are few empirical studies that examine network effectiveness in network-level interactions as a whole network. This survey research aims to study the effectiveness of public administration networks at three levels of analysis: network, organization, and community levels. Additionally, it aims to provide a systematic analysis of factors that influence the network. The study looked at a sample case involving an industrial waste management network in seven provinces of the eastern area of Thailand. Data were collected through questionnaires from a sample group composed of public sector, private sector and civil society representatives from 901 organizations.

The results showed that the effectiveness of the public administration network for industrial waste management in Eastern Thailand was low at all three levels of analysis, especially in the area of network conflict management and public network accountability. In addition, the research found that there is a relationship between effectiveness at different levels of network analysis. Overall, findings indicated that network environment, network structure and characteristics, network management, and network capacity and availability significantly influence the effectiveness of public administration networks, at significance level $p \leq 0.05$. The research results were used as a basis to provide recommendations about academic knowledge, policy design, guidelines for public network managers and future research.

Keywords: Network, public administration networks, industrial waste management

---

* Doctor of Philosophy Program in Public Administration, Faculty of Political Science, Ramkhamhaeng University.
E-mail: suthanayawat@gmail.com

** Doctor of Philosophy Program in Public Administration, Faculty of Political Science, Ramkhamhaeng University.